

Innst. 115 L

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 31 L (2015–2016)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om lov om overføring av offentlige og private rettsforhold fra Statens vegvesen til et statlig utbyggingsselskap for veg

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringen legger i proposisjonen fram forslag til lov om overføring av offentlige og private rettsforhold fra Statens vegvesen til et statlig utbyggingsselskap for veg. Lovutkastet er en oppfølging av forslag om etablering av et statlig utbyggingsselskap for veg, omtalt i Meld. St. 25 (2014–2015) På rett vei. Reformen i veisektoren, jf. Innst. 362 S (2014–2015). Saken er også omtalt i Prop. 1 S (2015–2016) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2015–2016).

Ved behandlingen av Innst. 362 S (2014–2015) ble det lagt til grunn at det nye utbyggingsselskapet skal forestå utbygging, drift og vedlikehold av deler av riksvegnettet etter nærmere avtale med staten. Utbyggingsselskapet ble formelt opprettet 4. mai 2015 med et interimsstyre. Departementet tar sikte på at selskapet vil være operativt fra årsskiftet 2015/2016.

Formålet med loven er å regulere overgangsspørsmål i tilknytning til overføring av private og offentlige rettsforhold fra Statens vegvesen til utbyggingsselskapet.

Loven medfører ikke at utbyggingsselskapet etableres som myndighetsorgan utover myndighet det uttrykkelig tildeles gjennom endringer i eller i medhold av annen lov.

I proposisjonens kap. 2 gjøres det rede for enkelte spørsmål ved overføring av rettsforhold fra Statens vegvesen til utbyggingsselskapet.

I proposisjonens kap. 3 vurderes behovet for endringer i andre lover, mens det i kap. 4 beskrives innholdet i lovforslaget nærmere.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kjell-Idar Juvik, Sverre Myrli, Magne Rommetveit, Eirik Sivertsen og Karianne O. Tung, fra Høyre, Torill Eidsheim, lederen Linda C. Hofstad Helleland, Nils Aage Jegstad og Helge Orten, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen, Åse Michaelsen og Morten Stordalen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, og fra Venstre, Abid Q. Raja, viser til proposisjonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at forslaget dreier seg om regulering av nødvendige prosesser for gjennomføring av veireformen og etablering av veiutbyggingsselskapet Nye Veier AS. Flertallet viser til at det er nødvendig å regulere forhold vedrørende overføring av private og offentlige rettsforhold fra Statens vegvesen til utbyggingsselskapet. Flertallet vil videre vise til at lovendringene er av formell karakter, og er utformet etter samme prinsipp som tilsvarende lover ved tidligere omdanninger av statlige virksomheter til egne selskap. Flertallet viser til at nærmere beskrivelser av oppgaver og ansvar for selskapet samt oversikt over veiprojekter er gitt i Meld. St. 25 (2014–2015).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til forslagene i Prop. 31 L Lov om overføring av offentlige og private rettsforhold fra Statens vegvesen til et statlig utbyggingsselskap for veg. Disse medlemmer er motstandere av etableringen av Utbyggingsselskapet «Nye Veier». Disse medlemmer mener Statens vegvesen i stedet må kunne porteføljestyre flere prosjekter i egen prosjektorganisasjon og fremlegge for regjering og Storting hvilke behov som finnes med hensyn til rekkefølge og framdrift. Dette følger samme logikk som ordningen med særskilt prioriterte veiprojekt, med egne romertallsvedtak, egne prosjektorganisasjoner og forpliktelser over flere år. Etter disse medlemmers syn vil gevinstene ved en porteføljestyring kunne oppnås uten å etablere et nytt selskap, splitte opp fagmiljø og konkurrere om begrenset veikompetanse, ingeniører og planleggere. Disse medlemmer vil også vise til uklarhet om hvordan drift og vedlikehold skal gjennomføres og faren for at dette stykkes opp og blir utført mindre helhetlig.

Disse medlemmer vil også peke på at saksgangen rundt fremlegget av Prop. 31 L (2015–2016) er preget av hastverk og svært korte frister, noe som vanskeliggjør Stortingets behandling av saken. Disse medlemmer viser til at det ble fremmet tilsvarende kritikk under behandlingen av Meld. St. 27 (2014–2015) På rett spor – reform av jernbanesektoren. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til sine merknader i Innst. 386 S (2014–2015).

Disse medlemmer er kritisk til at det i arbeidet med forslag til Prop. 31 L (2015–2016) ikke er foretatt ordinær høringsrunde med mulighet for innspill. Denne bekymringen blir etter disse medlemmers mening ytterligere bekreftet av svar på spørsmål stilt Samferdselsdepartementet 30. november med svar 3. desember 2015. Statsråden bekrefter at forslag til lovendring i Prop. 31 L innebærer vide fullmakter:

«Lovforslaget gir vid adgang til å overføre Statens vegvesens forpliktelser og rettigheter som er direkte knyttet til de konkrete prosjektene som blir overført fra Statens vegvesen til det nye utbyggingsselskapet».

Disse medlemmer vurderer det også dit hen at lovforslaget ikke har åpenbare begrensninger, da svaret på det ovenfornevnte spørsmålet ikke gir en uttømmende oversikt over hvilke konkrete forpliktelser, offentlige rettigheter, konsesjoner og tillatelser

som kan overføres. Dette forsterker etter disse medlemmers syn behovet for en ordinær høringsrunde før lovvedtaket kan fattes.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har ingen øvrige merknader til saken og støtter lovforslaget samt begrunnelsen for dette.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om overføring av offentlige og private rettsforhold fra Statens vegvesen til et statlig utbyggingsselskap for veg

§ 1 Formål

Formålet med loven er å regulere overføring av rettigheter og forpliktelser i forbindelse med overføringen av private og offentlige rettsforhold fra Statens vegvesen til et statlig utbyggingsselskap for veg.

§ 2 Overføring av forpliktelser fra Statens vegvesen til det statlige utbyggingsselskapet for veg

Overføring av forpliktelser knyttet til prosjekter det statlige utbyggingsselskapet for veg får overført fra Statens vegvesen, skjer med frigjørende virkning for staten.

Fordringshavere og andre rettighetshavere kan ikke motsette seg overføringen eller gjøre gjeldende at overføringen utgjør en bortfallsgrunn for rettsforholdet.

§ 3 Overføring av offentlige rettigheter, konsesjoner og tillatelser

Offentlige rettigheter, konsesjoner og tillatelser som gjelder prosjekter som utbyggingsselskapet gis ansvaret for, overføres til selskapet fra samme tid som prosjektet overføres.

§ 4 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan fastsette overgangsregler.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 4. desember 2015

Linda C. Hofstad Helleland

leder

Åse Michaelsen

ordfører